

11. SEPTEMBRA

Kmečki praznik v Velikih Laščah

Priprave na razstavo plemenske živine so se začele zgodaj spomladi. Po ustanovitvi in registraciji govedorejskega društva Velike Lašče je padla odločitev, da moramo v jubilejnim letu pokazati svoje rezultate v živinoreji.

Kljub nasprotnim težnjam in zahtevam po regijski razstavi (češ, da v Vel. Laščah ni dovolj dobrih živali), so se rejci odločili, da pripravijo razstavo v krajevnem merilu.

Od spomladi je sledila predodbična živali. Z upoštevanjem podatkov selekcijske službe (mlečnost, višina vihra, ocena okvirja, ocena omiščnosti, ocena oblike, ocena vime) so bile izbrane starejše krave, mlajše krave – prvesnice in telice. Leta 1983 se je na našem območju začela načrtna vzreja plemenskih kobil slovenske hladnokrvne pasme. To je omogočilo plemenitna postaja pri Francu Perhaju v Malih Laščah. Za razstavo so bile izbrane kobile in žrebce, hčerke prvega žrebca Magnata, ki je potomec avstrijskega žrebca Schautz. Rejci so za izbrane živali dobro skrbeli in jih pripravljali v razstavno kondicijo.

V soboto, 4. septembra je bilo že vsem jasno, da gre zares. Razstavljali živali in uslužbenci kmetijske zadruge so na travnikih nad gasilnim domom uredili razstavni prostor, postavili mlaje in napeli transparente. Les so prispevali rejci sami, mlaje pa Gozdno gospodarstvo Škofljica.

V sredo, 8. septembra je v Levstikovem domu potekala okrogla miza z naslovom – Živinoreja nekdanj, danes in v bodoče. Prisotni so bili predstavniki vseh, ki krojijo kmetijsko politiko naše države: kmetijskega ministrstva, Zadrugne zveze, mesta Ljubljane, občine Ljubljana Vič Rudnik, Kmetijskega zavoda Ljubljana, republiške govedorejske službe, Ljubljanskih mlekar, Kmečke zveze. Skupna misel je bila, da bo potrebno veliko dela in dogovorov za ohranitev in izboljšanje stanja v kmetijstvu (problem mleka, cene, suše, lastninjenje). Zahteva kmetov je bila, naj država poskrbi za zaščito lastnega kmetijstva in ustvari stabilne razmere na trgu kmetijskih proizvodov. Predvsem v živinoreji potrebujemo dolgoročno politiko.

V soboto, 11. septembra so se na razstavnem prostoru že zgodaj začeli zbirati sodelujoči, rejci in občinstvo. Dagon živine je potekal do 9. ure. Živali so bile razdeljene v skupine. Posebne komisije so začele z ocenjevanjem in postopoma določile naslednji vrstni red:

- v skupini starejših krav – (razstavljenih 28 živali)
- 1. mesto BLAGA 866883 – rejec Tekavec Milan, Veliki Osolnik
- 2. mesto ZINA 779591 – rejec Polzelnik Anton, Velika Slevica
- 3. mesto GREDA 866527 – rejec Turšič Jože, Prilešje
- v skupini prvesnic – (10 živali)
- 1. mesto SONJA 1096815 – rejec Stritar Alojz, Velika Slevica
- 2. mesto MOJCA 1159827 – rejec Perhaj Franc, Male Lašče
- 3. mesto CVETA 1134769 – rejec Polzelnik Anton, Velika Slevica
- v skupini telic – (9 živali)
- 1. mesto SONJA 1153932 – rejec Stritar Alojz, Velika Slevica
- 2. mesto ČRTA 1181281 – rejec Perhaj Franc, Male Lašče
- 3. mesto STELA 1181249 – rejec Ahčin Jože, Velike Lašče

V KS Škofljica še dolgo ne bo zmanjkalo dela. Seznam načrtov, kaj je še treba postoriti v kraju je vse daljši, denarja pa vselej premalo. Med prioriteta nalogami na prvem mestu omenjajo gradnjo krajevnega pokopališča, saj morajo še vedno voziti pokopavat v Šmarje Sap. Kot nam je povedal predsednik sveta KS Jože Jurkovič, je lokacijska dokumentacija za gradnjo novega pokopališča zdaj dokončno urejena (pokopališče bo locirano na hričku nad cerkvijo in bo namenjeno tako za klasični kot za žarni pokop), izdelan pa je že tudi idejni projekt.

»S to nalogo so se ukvarjali že naši predhodniki, mi jo zdaj samo nadaljujemo. Krajani si želijo, da bi se to čimprej uredilo,« pravi Jože Jurkovič, ki je prevzel krmilo KS po lanskih volitvah.

Center Škofljice je še neurejen

Najbolj po polževo, pravijo Škofljčani, napreduje urejanje samega centra Škofljice. Drugo leto naj bi začeli z urejanjem pločnikov, saj so ceste vse manj varne. Še zlasti bo treba zgraditi pločnike do šole. Tudi cesta Ob pošti je potrebna temeljitega popravila, kajti tudi to že krepko načenjajo luknje, nasploh je dotrajana. Med cestami izven Škofljice, ki so potrebne obnove pa odgovorni v kraju omenjajo cesto na Gumnišče (projekt je že izdelan, a ni denarja), maja letos pa so že asfaltirali cesto Klanec-Zalog. Drugo leto naj bi uredili tudi križišče cest proti Novemu mestu oziroma Kočevju. Težava je v tem, da je prednostna cesta

Diplome, priznanja in zvonce so podelili ugledni gostje – minister dr. J. Osterc, g. M. Podobnik, g. J. Javornik in predstavniki sponzorjev razstave. Vse razstavljene živali so pohvalili tudi živinorejci od blizu in daleč.

Istočasno je potekalo tudi ocenjevanje konj. Prva žrebca slovenske hladnokrvne pasme (LASTO VULKAN in ODOBO VULKAN) nista imela konkurence.

Najboljša plemenska kobilica je bila MIŠA – rejca Zadnik Rajka, Male Lašče, žrebica pa LORA istega rejca. Ostale razstavljene živali niso veliko zastajale za njima.

Vzdušje ob razglasitvi rezultatov je bilo dobro, rejci so bili zadovoljni, strokovnjaki prav tako. Sklepale so se tudi kupčije.

Svoj razstavni prostor so imeli tudi rejci malih živali, svoje mesto je dobila tudi mala čreda ovac in koz. Kmetijska zadruga je pripravila posebno ponudbo repromateriala in suhe robe. Kmečke žene so ponudile sladke in slane domače dobrote, žene iz vasi Selo v Rutah pa so predstavile gobe in zelenjavo.

Lahko si kupil sir Ljubljanskih mlekar, naročil molzno opremo proizvajalca Alfa Laval Agri, popil kozareček medice pri Čebelarstvu Velike Lašče, kupil rože ali zanimivo majico z znakom Osnovne šole Primoža Trubarja. Zgodovinski prikaz živinorejskega dela je obsegal slike s razstav, stara priznanja in častne zvonce. Najstarejše priznanje je iz leta 1918.

Po končani podelitvi nagrad in kulturnem programu se je dogajanje preselilo pred gasilski dom. Po strmini je zapeljal traktor RESANT, primeren za košnjo v hribovitem svetu.

Začele so se igre kmečke mladine. Ekipe so se pomerile v molži, skakanju v vrečah, izdelovanju žlic in vlečenju vrvi. Navijačev in smeha ni manjkalo. Prvo mesto je osvojila ekipa Veliki Osolnik, nato pa Videm Dobropole, Grosuplje, Ribnica, Velike Lašče. Tudi ta del se je zaključil s podelitvijo nagrad, vse pa je na koncu pregnal dež, ki je na srečo kar dolgo počakal.

Če je razstava prinesla prizadevnim rejcem določena priznanja, kraju pomemben dogodek, obiskovalcem nove informacije in zanimivosti, kmetom nove motive za nadaljnje delo, je dosegla svoj namen.

KMETIJSKI SVETOVALEC
Peter Indihar

STROKOVNA EKSKURZIJA V GORNJO RADGONO

Kmetijska svetovalna služba Občine Ljubljana Vič-Rudnik je organizirala strokovno izobraževalno ekskurzijo v G. Radgono. Odziv med kmeti celoletnega območja občine je bil velik, saj si je sejem ogledalo 150 kmetov.

Po programu smo obiskali še kmetijo Marka Slaviča iz Ključarevcev, ki se ukvarja z rejo konj. Peljali smo se po »vinski cesti«, čez ljutomersko – ormoške gorice do Jeruzalema, kjer smo po ogledu sodobne vinske kleti degustirali domača vina in družabno zaključili večer.

Združili smo koristno s prijetnim, se spoznali med seboj ter izmenjali marsikatero informacijo in izkušnjo o kmetovanju. Finančno je ekskurzijo podprl Sklad za kmetijstvo Mesta Ljubljane.

Kmetijski svetovalci
Občine Vič-Rudnik

novomeška, največja prometna gneča pa je proti Kočevju.

Vsekakor v naslednjih nekaj letih (1994/95) čaka Škofljčane obilica dela tudi pri gradnji kanalizacije, ki pravtako še ni v celoti urejena. Deloma je zgrajena le v centru Škofljice, drugod pa še ne. Vendar pa, kot pravijo, gre tu za zahtevnejši projekt, zato pričakujejo podporo mesta.

V naselju Novo Lanišče se je zalomilo pri vodu. Ta ni bil strokovno zgrajen, zato ga vodovod Ljubljana, na katerega je sicer priključen večji del škofljiškega omrežja, ni prevzel. Pred dobrimi tremi tedni so ustanovili poseben vodovodni odbor, ki naj bi se ukvarjal zgolj s tem problemom.

Javna razsvetljava še šepa

Podobno polževo pot kot ostala komunalna infrastruktura, ubira tudi javna razsvetljava. Svetlobna telesa so le tu in tam. Letos so zgradili javno razsvetljavo v Ravenski dolini, kjer je v teku tudi asfaltiranje Ravenske poti.

Med drugimi delovnimi iztržki letošnjega leta, Škofljčani navajajo obnovo krajevnih kulturnih dvoran (obnovili so jo z lastnim delom in sredstvi), ustanovili so letno turistično društvo (lahko se že pohvalijo kar z dvema blagajnama), pripravljajo pa tudi že tretjo številko lokalnega glasila »Škofljiški glasnik«, ki ga krajani prejema brezplačno.

BRANKO VRHOVEC

ZANIMIV KONJIČEK ANDREJE KERVINA

Lectarska umetnost še ni izumrla

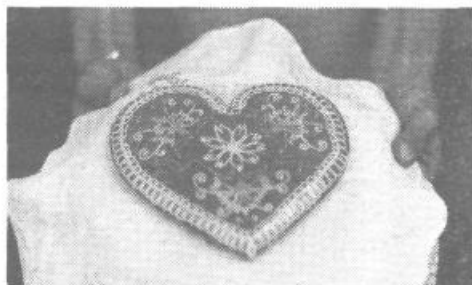
Nekdaj so se štanti pred cerkvami kar šibili od izdelkov iz leca: srčkov, punčk, konjičkov, pa tudi raznih drugih domiselnih figuric, ki jih je oblikovala spretna roka neznanega domačega umetnika. Stojnic pred cerkvami je bilo z leti vse manj, z njimi pa tudi lectovih umetnin, in sčasoma je bilo te moč najti le še v redkih trgovinah s spominki.

Nekdaj čislani domači umetnosti skuša ponovno vdihniti življenje Andreja Krvina iz Brezja pri Dobrovi, ki se je izdelovanja lectovih izdelkov lotil po strokovni predlogi velikega zbiralca slovenske krasline umetnosti Ivana Razborška.

»Rada bi, da bi bili moji okraski izvirno slovenski. Slovenska ljudska umetnost je namreč nenavadno bogata in raznolika, kljub temu, da pravimo, da smo majhen narod. Prav to me še bolj spodbuja,« pravi o svojem zanimivem konjičku Andreja Krvina, ki se ukvarja z lectarstvom že kaka štiri leta.

V Andrejevih peharjih so se znašli najrazličnejši izdelki: srčki, podkve, pujski, rombi, konjički, punčke, pa tudi mehki in slastni medenjaki. Nekateri srčki so veliki tudi za ped, vse pa krasi enotna motivika: nageljni.

»Domisljija je odvisna od trenutnega razpoloženja. Včasih porabim za kak izdelek le petnajst minut, zopet drugi nekaj dni. Vsak izdelek je unikat. Takšno motiviko uporabljam edina v Sloveniji. Rada bi to delo razvijala še naprej in lectarstvo še bolj spoznala. Gre za najstarejšo

meščansko obrt, ki pa nikoli ni vrgla kaj prida. To je bil vselej »krajcargeld«. Od tega ne obogatiš kar tako.»

Za lectove izdelke Andreja Krvina se zanimajo predvsem trgovine s spominki, pa tudi gostišča in posamezniki. Pri nas so stalno na voljo v trgovini Tračka na Zihirlovi v Trnovem. Svoje mojstrovine iz leca pa je Andreja razstavljala tudi na razstavah »Spoznajmo naš kruh in pecivo« v prostorih Domusa v Ljubljani in »kultura pitja čaja«, na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, kar dve leti zapored pa so bili na ogled tudi na novoletnem sejmu »Veseli december« na Gospodarskem razstavišču.

B. VRHOVEC

MIRKO NEFAT ŽE DVAJSET LET PLUJE PO MORJIH

Lepo je, ko se vrneš domov

Pomorstvo ni le morje, avantura. Je še tisoč drugih dražesti, če človek premore le kanček romantike. Lahko pa pomorstvo postane tudi potreba, če se človek le preveč naveže nanj.

»Na začetku je bila le avantura, nato zaslužek, zdaj pa mi je pomorstvo postalo že nuja,« pravi Mirko Nefat iz Trnovega, ki kot mornar pluje po morjih že polnih dvajset let. Na ladji Bovec je prekrizal malodane že ves svet, razen Nove Zelandije (zdaj vozijo za Genshiping iz Liberije). Žal pa, kot pravi, največkrat ni časa, da bi si ogledoval posamezne kraje.

»Po tem, kar sem videl, bi dejal takole: Japonska živi v 21. stoletju, Amerika v 20., Slovenija skupaj z nekdanjo Jugoslavijo pa v 19. Japonska je resnično pravi čudež. Ko smo ondan peljali staro železo iz Amerike na Japonsko, v bližino tovarne Mitsubishi, sem naravnost osupnil: na eni strani tovarniškega kompleksa iztovarjajo staro železo, na drugi strani pa že iztovarjajo nove avtomobile. To je neverjetno.»

Pravemu mornarju morje, tudi kadar se razsrdi, ne more do živga. »Letos smo kar dvakrat imeli slabo

vrete. Enkrat pred Ameriko, drugi pa pred Južno Korejo. Valovi so bili visoki tudi do deset metrov, našo ladjo je premetavalo kakor orehovo lupino, pa čeprav je težka 35000 ton,« pripoveduje o svojem pomorstvu mornar s Trnovega.

Mirko Nefat je bil zdoma največ štirinajst mesecev. Zdaj je, kot pravi, na brezplačnem dopustu. »Delo na ladji je postalo nadvse težko, saj se je naša firma znašla v težkem finančnem stanju. Delamo vse, ni več specializiranega dela. Zdaj smo res pravi mornarji.«

B. VRHOVEC

Ljubljana, Štihova 26
tel. h.c. 061/319-646
061/319-657
telefax 061/319-772

SKT
Stanovanjski
inženiring d.o.o.

»STARO SE UMIKA NOVEMU« gradi in prodaja

stanovanja, poslovne prostore, lokale, garaže, parkirne prostore poslovno-trgovinske centre, poslovno-stanovanjske stavbe stanovanja višjega standarda možnost revitalizacije, adaptacije, novogradenj evidentiranje kupcev za nove lokacije Zelena pot – Trnovo

Vse informacije dobite osebno v prodaji na Štihovi 16 v Ljubljani ali po telefonu (061) 319-789, (061) 319-646, fax (061) 319-570

Novi stanovanjski objekt predstavlja nadomestno gradnjo obstoječega samskega doma SKT, ki je zaradi dotrajanosti predviden za rušenje. Zazidava je zasnovana v obliki bloka, ki je členjen na lamele. Lamele (objekti 1, 2, 3, 4) v prostoru tvorijo obliko črke U, ki je obrnjena proti Zelenu poti. Zazidava se prilagaja že obstoječemu bogatemu hortikulturnemu fondu ob Zelenu poti.

Dostop do objekta je peš pot po stopnicah in rampi z Zelene poti v 1. nadstropju nad garažami ter po urgentni poti za objektom v nivoju pritličja.

Zaradi slabih nosilnih tal je predvideno gaženje v pritlični etaži z uvozom Koseskega ulice. Da so garaže vključene v urbani okoliš, so z ene strani zazelenjene.

Predviden je vhod v objekt tudi brez arhitektonskih preprek za fizično motene osebe.

Za poživitev obulične dejavnosti so predvideni lokali, katerih namembnost bo predvidena glede na ponudbo in povpraševanje, upoštevaje urbano infrastrukturo tega območja.

Potrebe novega objekta so tudi parkirna mesta, locirana neposredno.